

Illustreret Familienblad.

Ole P. Westerm
Jan 94

Entered at the post-office at Decorah, Iowa, as second class matter.

Nr. 25.

Illustreret Familienblad
udkommer hver Uge og koster 1 Dollar
pr. Aar, ufravigelig i Forstrib

Den 24de Juni 1893.

Illustreret Familienblad
efstpeberes af E. Wulfsberg,
Decorah, Iowa.

2de Aarg.

Biskop P. W. K. Bockman.

Tromsø Stift har for ikke længe siden faaet en ny Biskop, idet Stiftsprovst Bockman paa Tromsø efter at være valgt med 93 Stemmer den 25de Februar blev udnævnt dertil. Det er af denne vort Lands nye Biskop, vi idag bringer vore Læsere et Billede, og hvis Biografi vi nedenfor skal levere.

Peter Wilhelm Kren Dahl Bockman er født paa Gaalands Præstegaard 6te August 1851. Hans Forældre var Provst Niels Christopher B. og Wende Elizabeth f. Dietrichson. I 8 Aars Alderen blev B. sendt paa Stavanger Skole; men da Hjemmet kun var 1 1/2 Mil borte, kunde han tilbringe selv de korteste Ferier der paa Gaalands Præstegaard, hvor han med 5 ældre Søstende hos en trofast og hjærlig Fader og en from, gudfrygtig og meget forstandig Moder tilbragte sine lykkeligste Barneaar. Da B. var 11 Aar gammel, blev hans Fader forflyttet til Bolden, og B. sat paa Molde Skole, og nu var han saa langt borte fra Hjemmet, at han i Regelen kun tilbragte sine Sommerferier der. Men var end Hjemmet langt borte, han jævne dog ikke hjemlig Hygge; thi han levede hos Menneſter, der viste ham Kjærlighed, og som han selv holdt af, Menneſter, som han altid mindes med taknemmelig Kjærlighed. Det var lykkelige Aar for B. disse, han tilbragte paa Molde Skole. Den har jo altid været liden, Disciplene indbyrdes og de og Lærerne kom hinanden jelsfølgelig nærmere end paa de fleste andre Skoler, og B. mindes endnu med Kjærlighed sine Skoledage, sine Kammerater og Lærere og blandt disse da især Skolens endnu fungerende Rektor, der var sine Discipels trofaste og gode Ven. Men var end Skoledagene paa Molde — dette dejlige lille Sted med de gode Menneſter, som traadte ham i Forældres Sted, de gode Kammerater paa den kjære Skole — var end Skoledagene her herlige, hvad var det da vel ikke for ham i Ferien at komme hjem til det vatre Bolden!

Ja, Biskop Bockman har i Sandhed en stjern Ungdomstid at stue tilbage paa, og det er ham ogsaa tid og ofte til stor Glæde at mindes „de fagre Ungdoms Dage“ og at meddele Træk og Episoder fra dem.

I 1868 blev B. dimitteret fra Molde Skole og erholdt Ex. art. med Karakteren laudabilis (17: 12); det følgende Aar underkastede han sig Ex. philos. med Karakteren laudabilis prae ceteris (11: 8), hvorpaa han begyndte sit theologiske Studium. Han tog liden eller ingen Del i Livet ude i den store Studenterverden; det var i en engere Kreds af Kammerater, han færde des mest, i den theologiske Studenteforening og i den exegetiske For-

ening, han sammen med 5 Venner stiftede, og som endnu bestaar og bærer Navnet „Syvstjernen“; men hverken Navnet eller Tallet fikrede sig i B.s Studietid. Det er da særlig til denne Forening, B. knytter sine kjæreste Mindes fra Studenterdagene; her traf han jo ogsaa sine bedste Venner.

Profesorerne Caspari og Johnson øvede vistnok megen Indflydelse paa ham; men mest Indflydelse øvedes der dog paa ham udenfor Universitetet, nemlig af daværende Stiftsprovst Hs. H. Biskop Esjendrop, hvis stadige Tilhører han var, og hvis Indflydelse paa ham endnu kan spores.

Efter en Studietid af 4 Aar gik han Vaaren 1873 op til theologisk Embedseksamen og blev den 23de Mai Kandidat med Karakteren laudabilis.

Et Par Dage forinden — den 21de (20?) Mai — døde imidlertid hans Fader meget pludselig, og B. naaede saavidt hjem til Begravelsen. Kun 6 Uger forud var den nye udnævnte personelle Kapellan — nuværende Sognepræst P. D. Bugge — kommet til Bolden, og han som de fleste andre unge Præster var uerfaren i alle en Præsts Forretninger, og da var det jo ikke saa godt paa egen Haand at skulle bestyre det store Boldens Præstegjæld under Naadensaaret; derfor maatte den unge Kandidat hjælpe til saa godt,

han kunde, baade med Prædiken og Konfirmantundervisning, og han var saaledes straks kastet ind i en halvt præstelig Virksomhed, om det end ikke skulde være længe, inden saavel hans Tid som hans Kræfter blev optagne af en anden Gjærning. Der blev nemlig ud paa Sommeren 1873 oprettet en Bestyrerpost ved den højere Almueskole og Lærerskole i Bolden, beregnet paa en theologisk Kandidat. Da B. saa alligevel maatte være hjemme hos sin Moder i Naadensaaret, modtog han først Konstitution og senere fast Ansættelse i Posten, og skjønt han aldrig havde undervist, blev han nu med en Gang sat til Lærer for vordende Lærere og skulde bl. a. lære dem at undervise. Det kostede jelsfølgelig B. meget og ihærdigt Arbejde at dygtiggjøre sig for sin nye Stilling, hvilket forøvrigt meget snart lykkedes ham, og han uddannede Lærere, som senere har gaaet den studerende Vej, og hvoraf flere er blevene Præster, bl. a. en af dem, som nu faar B. som sin Biskop. Han var ved en Guds Styrelse ledet ind i en Gjærning, som han selv ikke havde tænkt at tage op; han var bleven tvungen til at sætte sig ind i Folkelevæsenet, og dette var en gavnlig Forberedelse til Præstegjærningen, hvor han fik saameget med Folkelevæsenet at gjøre.

Biskop havde B. lige fra Barndommen havt som Maal at blive Præst, og det var i den Tanke, han baade begyndte og fuldendte sit Studium. Allerede som Student begyndte han at forkynde Ordet — han holdt saaledes sin første Prædiken Nytaarsaften 1871 i Trøtten Annexkirke i Dier, hvor hans Onkel, Provst Dietrichson, da var Præst. Som Lærer prædikede han ofte, holdt stadig Bibellæsninger, og da jo Bolden var hans Hjembygd, hvor han havde mange Venner, saa gik han, som han selv siger, „omkring til disse, naar Sygdom faldt paa, og øvede de første fumlende Forsøg i Sjælsorgen.“ Baade som Student og som Kandidat var der hos ham en Længsel fra det theoretiske til det praktiske; men alligevel — han havde næsten opgivet Tanken paa at blive Præst.

Det var just i disse Dage, da Munch og Wettergreen nedlagde sine Embeder, og B. fulgte ivrig med i Forhandlingerne herom. Han angstedes ved, ja gruuede for at træde ind som Præst i Statskirken med dens Mashedigheder, hvor der var saa megen Banekristendom. Han bestemte sig derfor foreløbig til at forblive i Lærerstillingen og ofre sig for denne, og det er med Tanken herpaa, han fra August 1876 til Mai 1877 foretager en Udlandsrejse. Han laa en Tid ved Seminariet i Erlingen i Würtemberg og studerede idetheletaget Folkelevæsenet, derefter et Semester i Erlangen, hvor han delte saavel Studium som Hybel med sin gamle Ven, nuværende Sognepræst Brochmann i Rødenes. Derefter var han en Tur i Italien og besøgte paa Tilbagevejen for en kort Tid Universitetet

P. W. K. Bockman

i Leipzig. Lejlighedsvis besøgte han forskellige Steder som Kornthal, Herrnhut og Bad Boll. Hans interessante Korrespondancer fra denne Udenlandsrejse findes i „Lutherst Ugeskrift“ 1877 I Pag. 17, 203 og 221.

Har vi sagt, at det var Kirkens Tilstand, som holdt paa at skræmme B. bort fra at blive Præst, saa maa vi paa den anden Side sige, at det er hans Udenlandsrejse, som bevirker, at han opgiver sin Beslutning om at ofre sig for Lærervirksomheden, og at han søger sig ind i gejstlig Virksomhed, og dette Omflag foraarjages ved Opholdet i Bad Boll hos den gamle joviale, men aandsmægtige Pastor Blumhardt. Den ægte pastorale Aand, den travle pastorale Virksomhed, som mødte ham i Bad Boll (cfr. Luth. Ugeskr. 1877 I Side 203 flg.) vakte paa ham tillive hele hans gamle Længsel efter gejstlig Virksomhed; men med Længsel og Lyst vaagnede Tvivlen med fornøjet Styrke. Det var det evindelige: Skal, skal ikke! som satte ham i Rød, og i denne sin Rød gaar han til Pastor Blumhardt, klager den for ham og søger Trøst og Raad hos ham. Og Trøst og Raad fik han, just ikke i mange Ord; thi det behøvede ikke Blumhardt, nej, han svarer den unge Mismodige: „Kan den hjære Gud bruge Kirken, kan ogsaa Du!“ Dermed blev Ijen brudt; efterhaanden kom B. ved dette Ord til Klarhed og Fred. Redskriveren heraf har hørt B. fortælle om sit Møde med Blumhardt, og Biskopen har senere velvilligt gjentaget Beretningen derom, og han lagde da til: „Jeg vidste, jeg havde Kald til at blive Præst; men naar Herren kaldte mig til den Gjerning, da var det for at tage den op i den Kirke, som nu engang var der, og hvoraf jeg var et Lem, og som trods alt var Guds Kirke, hvori han havde sin Gjerning, for i den havde han ført mig selv til Kristus.“

Enden blev da, at B., som allerede havde indgivet Ansøgning om Bestyrerposten ved det daværende Kvistfeld Seminarium, holdt denne tilbage og søgte isteden derfor et Præstekald.

Straks efter sin Hjemkomst blev han den 26de Juni 1877 udnævnt til Stiftskapellan i Bergens Stift fra 1ste Juli s. A. at regne, og den 25de Juli næstefter ordineredes han i Bergens Domkirke af Biskop Birkefeld. Derpaa blev han sendt til Os for at bestyre dette Kald og holdt sin første Gudsstjeneste i Samnanger Annekirke 11te Søndag efter Trefoldighed.

Som det var med Lærergjeringen, saa blev det med Præstegjeringen: han lærte at svømme ved at blive kastet ud i Vandet. I Os havde nemlig Sognepræsten, B. A. Stop, ligget syg i over et halvt Aar, og hans Embede var bleven bestyret af Nabopræsterne, og som man kan tænke sig var kun det allernødvendigste udført; Kontoret havde saaledes i den sidste Tid været forfået, og nu fordredes der af den unge Kapellan at faa alt hurtigt i Orden. „Jeg glemmer aldrig,“ har B. engang sagt, „de Dage, særlig det første Fjerdingaar med dets anstrængte Arbejde i alle de nye Ting, hvori jeg var uerfaren, og dog skulde staa som den ledende. Sognepræsten laa dødsygg og døde snart efter, saa der var ingen Hjælp at faa, og nogen anden kunde jeg lidet naa til. I saadanne Tider lærer man at bede og arbejde.“

Efter endt Bestyrelse af Os og efter at have tjenstgjort som Feltpræst paa Exerserpladsen Ulven blev han i August Maaned 1878 sendt til Skonevik, hvor Sognepræsten, P. Bugge, laa dødsygg. Ogsaa her baade beredte han sin Sognepræst til Døden og begravede ham. Det var den 8de August s. A. kom til Skonevik, og først 15de Juli 1890 skulde han bryde op fra dette Sted, hvortil han baade nu er og altid vil blive knyttet med Kjærlighedens og Taknemmelighedens stærke Bånd. Sin første Prædiken her holdt han i Holmedals Annekirke 8de Søndag efter Tref.

Da Sognepræst Bugge var død og Skonevik kundgjort ledig, blev der øvet et stærkt Pres paa B. fra en Del Menighedsmedlemmers Side for at faa ham til at søge Kaldet; men B. havde siden Lyft hertil, dels fordi han havde Ulyst til allerede nu at forlade Stillingen som Stiftskapellan, dels fordi Forholdene i Skonevik syntes ham meget vanskelige. Men da han i flere sammensluttede Omstændigheder troede at se et Vink fra Herren, indsendte han først længe efter Ansøgningstidens Udlob sin Ansøgning og blev udnævnt 11te Januar 1879.

I Skonevik fandt han en Stamme af gammel Haugiansk Kristendom med dens Fortrin og Skjæbheder, og ved Siden heraf et nyere evangelisk Drag

hos en yngre Bækkelse, mest blandt en Del Ungdom. Disse to Retninger laa i Strid med hinanden, og navnlig havde de Gamle vanskeligt for at erkende Embedets baade Pligt og Ret til at optræde som den ledende Magt i Menigheden. Dette foraarjagede i Begyndelsen megen Strid og ofte Rød og Graad; men lidt efter lidt kom der dog Forstaaelse mellem Partierne og Præsten; de lærte begge Parter, at det i Grunden var det samme, de vilde, og det varede ikke længe, inden Præsten og det kristelige Lægfolk, baade de Gamle og de Unge, kom i den inderligte Forstaaelse med hinanden. „Jeg forstaaer godt,“ har B. sagt, „hvorfor Gud vilde have mig i Skonevik; han vilde lære mig at sætte Pris paa enfoldig Lægmandskristendom og rense mig for det lærde theologiske Hovmod.“

Da Provst Koren forflyttedes til Banse, blev B. den 1ste August 1882 konstitueret som og 19de Mai 1883 udnævnt til Provst i Søndre Søndhordlands Provsti og var da tillige Formand i Provstiets Lærereforening, en Virksomhed, som var ham til megen Glæde. Under sit Ophold i Skonevik var han en jævnlig Deltager i de Bergenske Stiftsmøder og tog temmelig megen Del i Debatten som en glimrende Debattant. Ved Landsmøderne i 85 og 87 var han Deputeret fra Bergens Stift og var begge Gange en af Mødets Sekretærer. Ogsaa i disse Møder var han en ivrig Deltager i Debatten. Han deltog ogsaa i flere større Lærermøder, saaledes i Stiftslærermødet i Bergen 1888, hvis Dirigent han var, og hvor han holdt det indledende Foredrag om den nye Skolelov.

Fra 1ste Januar 1886 til sin Afreise fra Skonevik var han Medlem af Formandskabet og var Herredsstyrelsens Ordfører. Ved Storthingsvalgene i 1885 og 88 havde han Højres Stemmer til Repræsentant.

„I Skonevik var der dejligt!“ „I Skonevik levede jeg nogle lykkelige Aar!“ Hvor ofte kan man ikke høre Biskop Bockman komme med saadanne Ytringer? Han drog ogsaa nødig fra Skonevik, og naar han gjorde det, da var det særlig af Henhyn til Børnenes Skolegang. Han søgte Tromsø Stiftsprovst og Sognepræstembede, hvortil han da udnævntes 8de Marts 1890. Som ventelig var, var man i Tromsø spændt paa at faa se og høre sin nye Præst, og saasnart han var udnævnt, begyndte der at gaa Fragsagn om hans rige Begavelse som Taler. Med nogle Fiskeoptjebere fra Skonevikskanten kom det Rygte opover, at man i Skonevik havde sikret ham saa og saa megen aarlig Indtægt, hvis han bare vilde blive der hos dem. Sandt eller ikke skal være usagt; et er sikkert, at Skoneviks Menigheder holdt inderlig af sin bortdragende Præst, og han paa sin Side sagde dem med tungt Hjerte Farvel 4de, 5te og 6te Søndag efter Tref. Og den 15de Juli drog han efter at have modtaget mange Beviser paa Menighedernes usfrømede Kjærlighed afsted til Tromsø, hvorhan naaede saa betids, at han kunde holde sin Tiltrædelsesprædiken der 8de Søndag efter Tref., altsaa paa Søndagen just 12 Aar efter, at han første Gang prædikede i Skonevik.

Tromsø Menighed vandt han snart for sig ved sin Veltalshed og Venlighed saavel under Udførelsen af sine Embedspligter som i den private Omgang.

Sædelighedstilstanden inden hans Menighed bragte ham paa den Tanke at faa oprettet et Hjem for forkomne Ungdom, en Tanke som vistnok endnu ikke er realiseret, men som uden Tvivl vil blive virkeliggjort. Om Sædelighedsagen skrev han ogsaa nogle kraftige Artikler i „Tromsøposten“.

Baaren 1891 udgav han „Tolv Prædikener til-egnet Skoneviks Præstegjælds Menigheder“. Det er Prædikener, holdte i Skoneviks Kirker og udgivne i den Form, hvori de er holdte.

Efter Opfordring af sin Biskop lod han i 1891 en Prædiken paa 20de Søndag efter Tref. udkomme, hvilken Prædiken ad officiel Vej sendtes de fleste af Stiftets Præster.

Da Tromsø Bispestol forleden Aar var bleven ledig, blev Valgernes Opmærksomhed bl. a. henledet paa Hr. Bockman, som da ogsaa erholdt de fleste Stemmer. Idet „Tromsøposten“ meddeler dette, udtaler den samtidig: „Hr. Bockman er henved 42 Aar gammel, altsaa i sine bedste Aar, og enhver, der har haft Anledning til at lære hans fremragende Aandsevner, grundige Værdom og varme Kristentro at kende, vil være enig i, at han er den rette Mand for Stillingen.“

Tromsø Menighed vil i Tilfælde med Bemod imødesee den Stund, da den aandsfulde Prædikant og

trofaste Sjælesørger forlader den Blads, han nu indtager blandt os. Men dette offer vi med Glæde, om vi kunde se ham som Hovedet for Tromsø Stifts Geistlighed.“

Dette sidste Ønske er da gaaet i Ophylde, idet det under 25de Febr. d. A. har behaget S. M. Kongen at udnævne ham til Tromsø Stifts Biskop. Han er blandt de yngste Biskoper, vort Land har haft i dette Aarhundrede, og han er én af 3, der ved sin Udnævnelse til Tromsø-Bisp har været mellem 41 og 42 Aar.

Den 9de Mai 1878 blev B. gift med Frøken Beate Jervell, Datter af Kjøbmand paa Molde, senere Skibsmægler i Trondhjem Klaus Steffenen Jervell og Johanne Margrethe Hoffmann. De har 8 Børn, 7 Sønner og 1 Datter.

Vi har her givet en Udsigt over Hs. S. Hr. Biskop Bockmans Liv, og hvad vi ved Affattelsen af denne lærlig har bestræbt os for er, at Biografien ikke blev fuld af stoffuløs Smiger; vi har bestræbt os for at levere en nøktern, sandfærdig Skildring; thi vi ved, at dette vil være Hs. Højærværdighed til størst Behag, at ikke nogen skal tænke højere om ham end det, han ser ham at være, eller det, han hører af ham. (1 Kor. 12, 6.)

P. V. S.

Jesus lever!

af

Pastor Theodor Hoffmann.

Det var Paaskeaften. Jeg var endnu bestjæftiget med at forberede mig paa min Paaskeprædiken, da vor Pige pludselig styrte ind i Studerkammeret med det Udbrud: „Hr. Pastor, Jakob Møller er slaaet ihjel af et Træ!“ „Mølleren?“ svarede jeg, „hvor?“ „Ude i Skoven; de fældede Træer, og de, som arbejdede sammen med ham, raabte ikke tidsnok til ham, at Stammen begyndte at falde. Saaledes traf den ham, og han blev straks dræbt. De har faaet lagt ham paa en Vogn, han vil snart komme her forbi.“

Jakob Møller død — det gav mig et Stik i Hjertet. Han var en brav, endnu temmelig ung Mand, sluttig og hjertelig from, grundærlig og trofast; stille og rolig havde han røgtet sit Kald, og hver Søndag havde han siddet paa sin Plads i Kirken. Han havde en gudfrygtig Kone, Margrethe, som passede for ham, og som jeg senere lærte at kende som en ualmindelig prøvet Kristen. De havde levet lykkelig med hinanden, disse to, fordi de havde ladet den Herre Jesus bo hos sig, og deres lille Hus derude ved Enden af Landsbyen, som saa saa rent og venligt ud, og foran hvis Vinduer der altid stod saadanne smukke Gylbenlækker, Nelliker og Geranier om Sommeren, havde været en Fredens Bolig. De havde kun et eneste Barn, en Gut, som dengang var omtrent 10 Aar gammel. Og nu havde Tøden saa pludselig holdt sit Indtog her og havde bragt Sorg og Graad — ja mig gav det et Stik i Hjertet.

Jeg var gaaet ned i Dagligværelset, hvorfra man kunde se ud paa Gaden. Jeg behøvede ikke at vente længe; der forspændt med 2 Øsker kom allerede Vognen, hvorpaa den Døde laa. Ak, det var et sørgeligt Optog; Børnene fra hele Landsbyen var stillet sammen og løb foran og ved Siden af Vognen, dog ikke larmende og sfigende som ved andre Optog, men tause og angstelige. Ved Husdørene og Gadehjørnerne stod de Boksne med stum Stræk og Medlidenhed malet paa sine Ansigter. Paa Vognen laa den Døde, det ilde tilredte Legeme var beddøkket med Klædningsstykke. Bagefter gik den Foruldedes Moder og hans Hustru, Margrethe. Moderen jamrede højt. Hjertesjærende lød deres Klager og Graad op fra Gaden: „Ak, han var den bedste af mine Børn! Han har aldrig jagt mig et ondt Ord. Han var saa suil og brav, og nu ligger han der saa bleg, og jeg skal aldrig se ham mere! Ak, hvorfor maa da jeg, gamle Kone, opleve saadan Hjertesorg! Hvorfor bærer de ikke mig til Kirkegaarden istedfor ham!“ Højt udraabte hun sine Klager, og det lød ogsaa stundom, som om hun knurrede. Margrethe derimod gik stum, ingen Klage lyd kom over hendes Læber,

hun nu og da trillede en stor Taare nedad hendes Kinder. Hun støttede sin Svigermoder, som ofte var nær ved at synke om. Hvorfor var hun saa stille i sin Smerte? Var hun saa bedøvet af den pludselige Ulykke, at hun ikke kunde finde Ord? Var hun bleven slø af sin store Sorg? Nej, det var vel hendes Uro, som ikke lod hendes Smerte komme til et saa voldsomt Udbrud; og den mest højroste Smerte er ikke altid den dybeste.

Jeg lod Toget passere og stod endnu længe ved Binduet, efterat det var gaaet forbi. Jeg sørgede i min Sjæl over Jakob Møller, over at han havde fundet en saa tidlig og brat Død, og jeg vilde næsten gaa irette med Gud: „Herre, hvorfor har Du gjort det? Hvorfor har Du med din Hjemjægelse gaaet saa mangt et ugudeligt Ægypterhus i Merigheden forbi, og hvorfor har Du holdt dit Indtog hos denne fromme Israelit i hvem der ikke er Svig? Vilde ikke din Tugt have været mere nødvendig et andet Sted? Dog, Herre, tilgiv dine Veje er altid rigtige, om de ogsaa ofte er underlige for vore Øjne. Dem, Du har hær, dem tugter Du.“

Henimod Aften, da jeg troede, at Uroen og Trængselen af Naboerne og Vennerne vilde have lagt sig i Mølleren Jakobs Hus, gik jeg ogsaa derhen. Det forholdt sig ogsaa saaledes; det var bleven stille der, kun altså stille. Selv den Uddødes Moder var gaaet hjem et Øjeblik til sin egen Bolig. Margrethe sad alene med sin lille Gut ved sin Mand's Lig, ved Siden af hende paa Bordet laa hendes Salmebog. Da jeg rakte hende Haanden, brød en ustandselig Taarestrøm frem, og hendes hele Legeme rystede af hendes Hulken. Hun kastede sig paa Knæ ved Siden af den Seng, hvorpaa den Døde laa, og vædede hans Haand med sine Taarer. Jeg lod den stakkels tungt rammede Kone først græde ud og betragtede den Døde, som laa der stille og fredelig. Ja, selv i Døden var hans Ansigt venligt og ærligt; den voldsomme Død, som han havde lidt, havde ikke efterladt noget vansirende Spor der. Hans Øjne, hvormed han havde set saa trohjertigt paa Folk, var nu udsuffede, indtil de skulde faa sit Syn igjen paa Opstandelsens Dag. „Herre, hvad er Menneftet! ja der er kun et Skridt mellem mig og Døden, og vore Dage er kun som en Haandsbred for Dig!“

Endelig stilnede hendes Graad og Hulken.

„Margrethe,“ sagde jeg, „imorgen er det Paaste.“

„Ja, Hr. Pastor, imorgen er det Paaste, men hvilken sørgelig Paaste!“ svarede hun.

„Kjender De ikke Paastebudstabet: Jesus lever? Han er jo opstanden og har frataget Døden sin Braad og Helvede dets Sejr, og nu skal Deres Mand leve salig histoppe hos ham. Han er hos Jesus.“

„Ikke, havde jeg bare kunnet gaa med ham og tage mit Barn med, saa at vi havde kunnet være sammen deroppe! Nu er jeg alene, ganske alene. Dog nej,“ rettede hun sig straks, „ikke alene; thi Herren er hos mig.“

„Nej, De er ikke alene — Jesus lever! glem ikke det. Og om De nu ogsaa vandrer i Dødsfyngens Dal, er han hos Dem, hans Kjæp og Stav troster Dem. Han, den trofaste Sjæleven, forlader ikke dem, som elsker ham, han troster og hjælper og vil ogsaa føre eder sammen, der hvor der ingen Død skal være mere og ingen Strig og ingen Pine.“

„Ja,“ vedblev Konen, „jeg tror, at Herren har taget min Mand til sig i Naade, og det er fremfor alt andet min Trost. Imorgen vilde han nyde den hellige Nadver, nu kan han fejre Gudstjeneste i Himmelen. Ja, Jesus lever — jeg vil ikke glemme det.“

Jeg havde taget Salmebogen, som laa aaben paa Bordet. Den Salme: „Hvad Gud gjør er godt,“ laa opslaaet, og Bladet var vædet af hendes Taarer. Jeg oplyste Paastesalmerne og læste det tredje Vers:

„Jesus lever, ganske vist,
Intet skiller ham fra sine.
Ej Morkets Magt, ej Satans List,
Ej Herlighed, ej Kors, ej Pine.
Lad det brisne eller bære,
Jesus skal min Tilflugt være.“

Stille og gudhengiven saa Jakob Møllers Kone hen for sig.

„Lad Herren være Deres Tilflugt,“ sagde jeg. „Lag kun Korset op og følg ham efter, han hjælper; thi han ved jo, hvad det vil sige at bære sit Kors, han har jo selv baaret sit Kors, og De vil erfare,

at Herren ganske specielt er Enters og de Faderløses. Ven og Raadgiver.“

Vi talte endnu nogen Tid sammen. Derpaa førte jeg Gutten hen til hans Faders Lig og formanede ham til at blive den Uddøde lig i Gudsfrugt og Ketskaften. Han maatte aldrig glemme Synet af sin døde Fader, og derfor han nogenstunde vilde laa ind paa Syndens Veje, ønskede jeg, at dette Syn vilde stige op for ham og holde ham tilbage. Derefter gik jeg hjem. Ja, maatte jeg tænke ved mig selv, den, som har Tro, levende Tro, den er det godt at troste.

Anden Paastedag fandt Begravelsen Sted, og næsten hele Landsbhyen bivaandede den. Man havde talt lidt om Jakob Møller, saalænge han var ilive, fordi han var en ubemidlet Mand; men efter hans Død var alle fulde af Lovtaler over ham: Jesus lever — det var ganske naturligt Hovedtanken i min Digprædiken. Men paa Paastefesten at tale ved en Kristens Grav, om hvem man tør have den Overbevisning, at han er salig, det er i Sandhed en kostelig Ting!

Det var nu blevet stille i det lille Hus ved Enden af Landsbhyen. Nellikerne og Geranierne blomstrede vel atter foran Binduerne, men de lykkelige Ansigter, som før havde kigget ud, de manglede. Margrethe levede stille og rolig, hun fortjente adskilligt ved at tage imod Gast, dyrkede det lille Jordstykke, som var hendes eget, og saaledes manglede det hende ikke paa Udkomme. Folk saa hende gjerne, fordi hun var flittig og slink og havde et bestemt Væsen. Hun kunde ogsaa give gode og kloge Raad og mæglede ofte Fred; naar der frembød sig en Lejlighed, talte hun ogsaa Fred ind i Sjælen. Naar jeg kom til Syge, fandt jeg ofte Spor efter Margrethe, og mangen fattig Entestjærv har hendes Hænder lagt i Kirkebøssen. Og jeg vidste ogsaa, at hun førte et Bønnens Liv, og at hun ikke alene bad for sig selv, men for den hele Menighed om Naade og Betsignelse fra oven. Ja, man kunde nok sige, at hun var en Enke, saadan som hun skulde være efter 1 Tim 5, som er ensom og har sat sit Haab til Gud og bliver ved i Bøn og Paakaldelse Nat og Dag.

Men især bad hun for sin Gut, at han maatte vokse op i Troen og blive som et Træ plantet ved Livets Vandbælle, der bærer Frugt for Evigheden. Siden sin Mand's Død havde hun begyndt altid mere og mere at leve sig ind i Evigheden, Himmelen var bleven hendes virkelige Hjem. Derfor var det Dunst, som laa hende mest paa Hjerte, ogsaa det, at hendes Søn kunde blive forenet med dem histoppe. Hendes Barn maatte ogsaa blive et Guds Barn. Hun søgte derfor ogsaa troligt at opdrage ham i Herren's Formaning, men det forekom mig ofte, som om Gutten ret skulde blive et Sorgens Barn for hende. Thi vel var han godmodig, men ustadig og ubændig, og jeg frygtede, at Gud maatte anvende ganske særegne Midler for at bøje dette trodsige og ofte forstokkede Hjerte. Da Gutten blev konfirmeret og modtog Herren's Betsignelse, vidste jeg, at ialfald en Moder fulgte Handlingen i Kirken med varme Bønner. Mon hendes Dunster og Længsler skulde gaa i Opfyldelse saaledes, som hun ønskede? Mon Margrethe havde faaet Taarefæd nok, eller maatte hun udjaa endnu mere, for at hendes Glædeshøst kunde blive saameget større? Hun kunde vistnok selv blive bange, naar hun tænkte paa sin Guts svage, ubestændige Hjerte og Verdens stærke Fristelser. Men hendes Trost var — Jesus lever!

Atter var det Paaste. Fjorten Aar var forløbene, siden hin Paastefest, da de havde hørt Jakob Møller død hjem paa Bognen. Foraaret kom netop med Magt i Landet. Klar og velgjørende lyst Solen ned fra Himmelen; Eovalerne svævede i firlige Buer gennem den milde Luft og kvindrede sagte og fornemt, medens Spurvne ligesom Gadegutter holdt Spektakler i Træerne. Paa min Nabes Skorstien sad Storsten, den vidtberøste Herre, stille paa et Ben, som om den undrede sig over, at Folk derne kunde være saa lystige, da de dog slet ikke havde feet noget af Verden. Dog disse bekymrede sig ikke derom og var glade og muntre. Smaapigerne drog afsted for at hente de første Blomster, Smaagutterne blæste med runde Kinder paa sine Selvføjter, og de store Gutter blæste i sine Kørstikke, thi det er nu Mode i Landsbhyerne. De Gamle sad tilfreds foran sine Huse eller vandrede paa Marken for at betragte den spirende Sæd. Ja, den Tid var kommen tilbage, da Bjerg og Dal især sig sit Blomsterkrud, og saaledes, som de bedst kan, priser Skaberens Godhed.

Vi vil igjen ksee ind i det lille Hus, som ligger ved Enden af Landsbhyen. Det er ikke blevet anderledes i disse 14 Aar, og Gylbenlak staar fremdeles foran Binduet og blomstrer allerede. Heller ikke Margrethe har forandret sig synderlig, hun er hendes Haar blevet lidt graasprængt; det er endnu altid det samme gode Ansigt med de klare og kloge Øjne. Og dog synes det, som om der laa en Skygge over hendes Øjne, og som om hun nok havde sine Sorger. Hvad kan det vel være! — Hun ruster sig netop til at gaa paa Kirkegaarden, det var hendes sædvanlige Søndagspadfætur, og især paa denne Dag, hendes Mand's Begravelsesdag, vil hun dvæle derude. Da gaar Døren op, og ind træder hendes Søn, Andreas. Han er bleven en stor stærk Karl. Kjækt, ja ganske vel kjækt, stuer hans Øjne ud i Verden og forraader, at det trodsige Hjerte ikke er bøjet. Med raske, klingende Ord begjærer han Nøglen til Skabet af sin Moder for at tage flere Penge for at benytte dem om Aftenen.

Der skulde om Aftenen afholdes et „Bal“. Sangforeningen havde Jæneindvielse, Naboforeningerne skulde komme. Der skulde være Koncert og Dands. Disse Foreninger udretter vel ueget godt, men ogsaa meget ondt, det Bal, som „Selstabet“ udøver, er en afgjort Hindring for alvorlig Fromhed. Vel rystede de velsindede Folk i Landsbhyen paa Hovedet over denne nymodens Ting, som man hidtil ikke havde hørt noget om i Landsbhyen, „Ballet“, og især at det skulde holdes anden Paastedag, forekom dem som en formastelig Vanhelligelse. Men det var færet som en Storm og Tummel i manges Hoveder, Stedets Øvrighed gjorde for svag Modstand, og saa skulde der være — „Bal“.

Margrethe saa paa sin Søn. „Vil Du virkelig gaa derhen, Andreas, og det idag, da Frelseren er opstanden, og din Fader engang er bleven begraøet?“

„Ganske vist,“ svarede han kjækt og overmodig, „alle gaar derhen, og jeg skulde blive hjemme?“

„Og frygter Du ikke for den Synd at vanhellige Paastefesten?“

„Hvad, Vanhelligelse! Jeg har været i Kirke, nu kan jeg ogsaa gaa paa Dands; jeg bliver ikke fiddende hjemme, udgiver mig ikke for at være from for at blive udleet. Og hvad galt er der saa ved dette Bal? Vi synger ordentlige Sange, og til Sengen hører en Smule Drik og Dands.“ Han begyndte at nynne en Sang, som handlede herom.

„Ikke, hvad vilde din Fader have jagt, derfor han endnu havde været ilive? Han var anderledes end Du.“

Bludselig lod en Sang af Pigestemmer udenfor, en især lod klart:

„I Rosenhaven — vil jeg vente paa Dig,
I den grønne Klover, i den hvide Enc.“

Den, som sang saa højt, var Medhjælperens Marie, en smuk Pige med røde Kinder og funklende Øjne, med raske Hænder, men ogsaa med en rap Tunge, og hvad Tungen sagde kom ikke fra noget godt, smukt Hjerte. Ved alle Forhøstelser var hun med, overgivet, listig og lystig; hendes Mand var ikke mild og stille, vendt mod Herren, intet front, tiøgtigt Sind. Til hende havde Andreas sluttet sig, ragtet alle Moderens Bønner og Taarer; hans Hjerte og Sind var bedaaret. Og da han nu hørte hendes Stemme, lod han sig ikke mere tilbage. Barff forlangte han Nøglen, tog nogle Penge og stak saa leende Nøglen i Lommen for det Tilfælde, at han skulde behøve flere Penge. Derpaa gik han hurtigt ud, og hans Stemme blandede sig lystig med Pigerens Sang.

Men stille og bedrøvet vandrede Margrethe til Kirkegaarden. Der, ved Siden af den lave, lille Mur med Jerngitteret, var hendes Mand's Grav, endnu altid smukt vedligeholdt. Der satte hun sig, og den ene Taare efter den anden trillede ned paa Graven. „Ikke, hvor ganske anderledes det var blevet med hendes Andreas, end hun havde ønsket og haabet. Hvor hun havde bedet for sit Barn, gjort alt, for at han skulde blive en Yngling, som vel kunde glæde sig over sin Ungdom, men ikke glemme, at han skulde aflægge Regnskab histoppe.“

Han var en flittig og slink Murer, og naar han var ude paa Arbejde, bragte han altid mange Penge med hjem. Men hans Hjerte hang ved Verden og ikke ved Herren, og hans Sind var vildt, trodsigt og overgivent. Han vilde være en vigtig Person blandt sine Kammerater, og det var han ogsaa. At læse i Guds Ord og bede var ham imod; han gik i Kirke, fordi det nu engang var Skik og Brug i Landsbhyen

at gaa i Kirke; men han gif meget heller i Værts-huset, og naar det gjaldt at drikke, synge og spille, førte han gjerne an. Ja, hvorledes var Andreas bleven saa ganske anderledes end ham, som laa i Graven, maatte nok Margrethe tænke. Derjom hendes Mand havde levet, vilde han maaste have artet sig bedre under hans faste Haand, men om han ogsaa var død, levede dog en anden, som er stærkere og kan udrette mere — levede da ikke Jesus? Af, hvor ofte havde hun i stille, ensomme Aftentimer ligget paa sine Knæ og fremført sit Hjertes Bønner og Begjæringer for sin Gut, — skulde da alt være for-gjæves? Nej, salige ere de, som ikke se og dog tro. Herre, jeg slipper Dig ikke, før Du velsigner mig!

Margrethe var gaaet hjem igjen, og det var blevet Nat. Hun sad endnu ved Bordet og læste en Paaskejalme. Bludselig hører hun hurtige Skridt komme henimod Huset, Døren rives op, og ind styrter hendes Søn, Andreas; hans Ansigt er blegt, Frakken istykkereven foran, Djnene vilde og ængstelige. „Moder, jeg maa afsted!“ raabte han hende imøde.

„Hvad er da skeet, for Guds Skyld? Hvordan ser Du ud?“ raabte Margrethe.

„Jeg har været i Slagsmaal, jeg har stuffet Konrad Engler. Jeg maa afsted, jeg vil ikke i Fængsel.“

„Af Gud, ogsaa dette, ogsaa denne Skam maa jeg opleve, o, Andreas!“ kom det hulkende over den stakkels Moders Læber.

Andreas havde hurtig taget Nøglen op af Lommen og gif hen til Skabet for at hente den temmelig betydelige Pengesum, som netop laa der. Men hans Moder stillede sig i Vejen for ham.

„Nej,“ raabte hun, „har Du begaaet en Jaadan Synd, da skal Du ogsaa bede for den. Gaa heller i Guds Navn i Fængsel og bliv der et andet Menneske, heller end at Du skal bære Syndens Forbandelse paa din Samvittighed gennem hele dit Liv.“

„Moder, jeg vil ikke i Fængsel. Gaa bort, saa at jeg kan faa fat i Pengene; jeg tror, at de allerede kommer for at slæbe mig i Arrest,“ raabte Gutten, og med vild Angst stødte han sin Moder tilside. Han agtede ikke, at hun sank afmægtig om. Hurtig rev han Skabet op, tog Pengene, hentede en anden Frakke fra Bagværelset og sprang ud gennem Kjøkkenet over Markerne til Stoven.

Vel kom der snart Folk strigende og larmende ind i det stille Hus for at gribe Andreas; men de fandt ham ikke der; derimod fandt de hans Moder liggende paa Gulvet, afmægtig med blodigt Hoved; thi hun var falden mod Sengenanten. Man fik snart bragt hende til sig selv.

Den næste Morgen, efterat jeg havde hørt, hvad der var foregaaet, gif jeg hen til hende. Dette var en endnu tungere Gang, end da hendes Mand var forulykket. Atter fristedes jeg til at spørge: „Herre, hvorfor?“ Men siden hin Tid havde jeg bedre lært at finde mig i Guds Tilfældigheder. Herren svarer os sjelden straks paa vort: „Hvorfor?“ Men Svaret kommer ofte senere. Margrethe var igjen oppe og sad ved Bordet. Idet jeg traadte ind, bedækkede hun Ansigtet med sine Hænder, men jeg saa, hun græd. Jeg kunde neppe finde Ord til Trøst for den stakkels haardt prøvede Kvinde, og jeg maatte, som forudum Jobs Venner, først tie en Stund.

„Margrethe,“ begyndte jeg endelig, „jeg huffer endnu tydelig, at det var en Paaskeaften, da man bragte Deres Mand død hjem. Og nu er det atter en jørgelig Paaskefest! Men heller ikke idag har jeg noget andet at sige Dem, end jeg sagde den Gang: Jesus lever! Ja, Jesus lever, trods alt!“

„Af, Hr. Pastor,“ svarede Margrethe, „Smerten og Stammen bringer næsten mit Hjerter til at briste. Men nu iaften har jeg først rigtig forstaaet og kunnet bede, hvad Salmisten siger: Forismægter end mit Legeme og min Sjæl, saa er Du dog mit Hjertes Trøst og min Del evindeligt.“

„Ja, Trængselen lærer os at forstaa Guds Ord. Naar det bliver mørkt, lyser Stjernerne.“

„Af, for 14 Aar siden, saa længe er det nu siden, mistede jeg min Mand, og idag min Søn! En forloren Søn! Draget ud i Verden med skyldbevidst Samvittighed! Hvordan vil det dog gaa ham! Af, maatte Herren forbarme sig over ham!“

„De ved jo, Margrethe, at De ikke har mistet Deres Mand; han er kun taget fra Dem for en Tid, forat De skal faa ham evig igjen hist oppe. Og ogsaa Deres Søn, om han end nu er paa Afveje, vil han nok vende om. Vedbliv kun at bede, tro og

vente paa Herren! Ingen bliver tilfamme, som forlader sig paa ham. Hvem ved, maaste vil netop denne svære Synd føre ham til Bod, og Faldet blive ham til Dypræsning.“

Ja, jeg søgte at trøste hende; men min Trøst blev ikke bekræftet. Andreas skrev og fortalte, at han var kommen over til Amerika. Der gif det ham godt, han fortjente mange Penge, og der var der et ganske

og lette Sind; ved første Lejlighed rejste hun. Men Margrethe græd mangen Taare paa sin Mand's Grav og opjendte mangen Bøn i sin stille Enkeltstue. Dog var trøstlig, Du trofaste, fromme Moderhjerter, som ikke kan glemme dit Barn, Taarefæden er snart forbi, og det stunder mod Glædens Høst. Ja, Du skal endnu erfare, at Jesus lever!

Nu var det blevet endnu mere stille i det lille

andet Liv end derhjemme i den lille Landsby. Let-sindig berørte han med nogle faa Ord det blodige Slagsmaal; han havde hørt, at det var bedre med Konrad Engler, altsaa havde Sagen ikke saameget at betyde. Af Anger og Omvendelse var der intet Spor. Ja, da omtrent halvandet Aar var gaaet, sendte han Penge, dog ikke til sin Moder, men til Medhjælperens Marie, for at hun skulde komme over til ham til Amerika. Det var ganske efter Pigens vilde

Hus ved Enden af Landsbyen. Margrethes Haar var hurtig blegnet siden hin jørgelige Nat, og hun var i Sandhed bleven en af de „Stille i Landet“. Som hun havde bedet hin Nat, vedblev hun fremdeles: hun holdt fast ved Herren, og han var hendes Hjertes Trøst og Del evindeligt. Hendes Søn lod ikke mere høre fra sig. Medhjælperens Marie var kommen lykkelig over og havde giftet sig med ham. Det havde hun selv skrevet, og det var ogsaa det sidste

som Margrethe havde hørt om sin Søn. Men om den forlorne Søn ikke tænkte mere paa sin Moder, saa tænkte hun desto mere paa ham, og hun ophørte ikke at bede for ham til Herren. Hun gjorde som hin Enke hos Dommeren i Evangeliet. Det var ganske mærkeligt, hvor gjerne hun gav de Bedrøvede en Haandsræfning, som jo ogsaa Enkerne skal gjøre efter 1 Tim. 5; den, som selv længe har baaret Kor-

disse Tanker og disse Bønner for en Søn, som var en saadan Kjærlighed saa lidet værd. Da saa jeg stadfæstet, hvad der staar skrevet i 1 Kor. 13: Kjærligheden fordrager alt, tror alt, haaber alt, taaler alt, Kjærligheden hører aldrig op. Hun tabte heller aldrig Frejdigheden til at bede for sin Søn, og deraf sluttede hun, at han dog ikke vilde gaa fortabt, selv om han nu var et forlorent Menneske, vilde han dog

vi dog ikke være under alt vort Kors og i al vor Kamp, naar en saadan Kjærlighed vaager over os!

Atter var flere Aar forløbne, og endnu var ikke Margrethes Længsler og Drister gaaet i Opfyldelse. Skulde da ikke Glæden følge efter Sorgen? Glædes-høsten efter Taarsæden? Dog jo, Glædes-høsten kom, men vistnok anderledes, end Margrethe havde haabet, og ogsaa anderledes end den kjære Læser vel havde ventet.

En Dag blev jeg kaldt til Margrethe, hun var meget syg. Jeg kom til det lille Hus, der laa hun i Sengen, Rinderne glødede, og Maanedrættet gik tungt og hurtigt, Bristet hævede sig krampagtigt; en alvorlig Lungebetændelse havde angrebet hende.

„Hr. Pastor,“ sagde hun straks ved min Indtrædelse, „det lakker nok mod Enden med mig, ja mod Enden. Hilstoppe vil det gaa bedre, og Herren vil jo i Naade stjenke mig Udgang til sit himmelske Rige. En Ting vilde jeg gjerne have oplevet, nemlig at min forlorne Søn var kommen tilbage, eller jeg vilde i det mindste gjerne have hørt, at han var bleven anderledes. Men om jeg end ikke skal se ham her paa Jorden, han vil dog finde Herren, og den forlorne Søn vil endnu komme til sin Fader; hilstoppe skal jeg se ham.“

Hendes Ansigt lyste som af Evighedens Morgenlands, og et profetisk Aandedrætt gik gennem hendes Ord.

Hendes Sygdom tog et hurtigt Forløb. Det var ved Begyndelsen af Fastetiden, at vi sænkede hendes Legeme i Jorden som et ædelt Scedekorn for Opstandelsen; hendes Lidelsestid var nu tilende her paa Jorden, og hilstoppe var den salige Ro og Glædens Høst begyndt for hende. Underbare ere Herrens Beje. Hvor det skulde have glædet mig, om hun havde kunnet gjense denne „saamange Taarers og Bønners Søn,“ dog det var hende ikke forundt. Men denne Kvindes Tro, at hendes Søn skulde blive frelst, var saa fast, og saa tillidsfuldt havde hun udtalt den, at heller ikke jeg tvivlede mere. Ja, hun var en udvalgt Sjæl, i hvilken Kristus havde vundet Stikkelse, og af saadanne Sjæle findes der ikke mange.

Men naar skulde Timen staa for Andreas Møller? Den slog dog. Det varer ofte længe, før en saadan forloren Søn bliver træt af Masken og gaar i sig selv.

Nogen Tid var igjen forløben. Det var en Søndag mellem Paaste og Pinte — om det var Jubilate,*) huster jeg ikke mere, men Søndagen havde vissefortjent dette Navn — da hørte jeg, at Andreas Møller skulde være kommen fra Amerika Aftenen før. Han saa daarlig ud og maatte være syg, han var taget ind til sin Faders Søster. Saa var han dog kommen tilbage, sikkerlig som et andet Menneske — o, at hun dog havde oplevet det! var min første Tanke. Om Middagen gik jeg ud at spadserere lidt, det var en smuk, venlig Majdag, jeg kom forbi Kirkegaarden. Paa en liden Mur ved Siden af Jakob Møllers Grav saa jeg en Mand sidde; hans Dragt saa fremmed ud — det maatte være Andreas. Rast gik jeg ind og hilste paa ham. Et blegt, indfaldent Ansigt vendte sig mod mig, Øjnene var indfaldne og havde hin ejendommelige Glans, som man finder paa et fremstredent Stadium af Toring. Man saa, at Døden havde berørt dem. Jeg bød ham hjertelig velkommen, men sorgmodig og med sænket Blik lagde han sin Haand i min. Jeg satte mig ved Siden af ham paa den lille Mur med Jerngitteret, og der aslagde han Skriftemaal for mig, et ærligt, grundigt Skriftemaal, af hvilket jeg forstod, at han virkelig var bleven en anden. Med hellig Forbauselse lærte jeg der paany at kende Bønnens Magt og den gode Hyrdes Trostab, som søger det tabte Faar, ja med Forbauselse har jeg erfaret, at — Jesus lever.

I Begyndelsen var det gaaet Andreas godt, og da Medhjælperens Marie var kommen til ham, og de var bleven gifte, havde de levet et Liv i Herlighed og i Glæde. Han fortjente meget, og de havde gode Dage. Da de fik et lidet Barn, var Andreas lykkelig. Nu vilde han gjerne være blevet hjemme, men hans Kones Sind var blevet mere og mere nydelseshyg og hang ved Dands og Skuspil. Fortjenesten vilde tilsidt ikke mere strække til, og nu blev der Ufred og Strid. Da Barnet døde for dem

*) Jubilate, d. e. jubler! Navn paa den 3die Søndag efter Paasten.

set og derunder erfaret Herrens Trøst, den kan vel ogsaa bedst trøste andre Korsdragere. — Jeg har altid haft en vis Urefrygt for haardt hjemsogte Mennesker, med Margrethe var dette Tilfælde i dobbelt Forstand. Mangen Gang traf jeg sammen med hende, undertiden kom hun ogsaa til vort Hus om Vinteraftenerne; da kunde jeg kaste dybe, vederkvægende Blikke ind i hendes Moderhjerter. O, denne Fylde af Kjærlighed, Medlidenskab og Forbarmelse, alle

engang komme paa andre og bedre Beje.

Da har jeg ofte maattet tænke ved mig selv: I Skriften staar det: „Kan en Kvinde forglemme sit Barn, saa at hun ikke forbarmer sig over sit Livs Søn? Og om hun end skulde forglemme ham, saa vil jeg dog ikke forglemme Dig. Se, jeg har tegnet Dig i mine Hænder —“ altsaa Vorherres Kjærlighed er endnu større og mere trofast end Modertjærligheden. Hvor glade og trostige skulle

efter 2 Aars Forløb, blev det endnu værre. Husvæsenet blev forømt, Riv hørte til Dagens Orden. En Dag var hans Kone forsvunden, hun var løbet bort med en anden. Nu stod Andreas igjen alene. Dengang følte han for første Gang den Forbandelse, som hans Moder havde talt om, da han forlod Hjemmet hin skjæbningsvangre Aften. Nu havde haaret Forbandelsen med sig ud i Verden. Det var saa øde omkring ham og indeni ham. Han væmmedes ved Verden og dens Lyfter og styrkede sig med en vis mørk Fjer over Arbejdet; han vilde gjøre Gjengjæld for sit forspildte Liv; men endnu straalende ikke Naadens Solskin i hans Sjæl; der var ingen Bøn og ingen Længsel efter Guds Ord og Guds Hus — alt var glemt og borte.

En Dag arbejdede han paa en ny Bygning lige ved en Elv. I en stor Baad var der bragt frem nogle Stene, som han var behjælpelig med at løse. Et Fejltrin og han styrkede i Vandet ned fra Landgangsbrettet. Han havde været meget held, og Følgen var nu en heftig Forkjølelse. I Begyndelsen agtede han ikke derpaa; men den tiltog saa, at han tilfaldt maatte lægge sig ind paa et Hospital. Længe lavede han mellem Liv og Død, endelig syntes det at blive bedre; men hans Lunger var angrebne. D, hvor fremmed og forladt forekom han sig selv, da han laa der! Da overfaldtes han af Hjemve og Længsel efter at se sin Moder. Mon hun endnu levede? D, dersom hun vidste, hvor elendig og ensom han laa der! Bede kunde han ikke; naar han tænkte paa Gud, da forekom det ham altid, som om hans Dine, hvori han kunde læse Brede og Misbilligelse, var rettede paa ham. En Dag kom en Herre paa Hospitalet, han talte venlig med ham og bragte ham senere et nyt Testamente. Begjærlig begyndte han at læse i den lille Bog. Men hvorledes blev han tilmodet derved? Altid tydeligere steg hans Barndoms glemte Dage frem for ham. Da han mod Slutningen af den lille Bog læste om Herrens Gjenkomst og hans himmelske Rige, da faldt det ham ind, hvorledes han som Barn ofte om Søndag-Aftenerne i Skumringen var gaaet hen til sin Moder, havde slyttet en Skammel hen til hendes Fødder, havde sat sig paa den og lagt Hovedet i hendes Skjød; da havde hun fortalt ham, hvorledes Herren engang vilde komme igjen og om de Ugudeliges Frygt og om de Frommes salige Forventning og om Jerusalem, Staden med de gyldne Gader. Det havde jo været hendes Dindlingsthema. Og da han læste videre, da dukkede alle de Sprog op, som han engang havde lært, det ene efter det andet. De hjilte ham som gamle, fjære Benner, og dog laa der ogsaa megen bitter Bebrejdelse i dem. Hvorledes var det muligt, at han saa ganske kunde have glemt dem? Endelig kom han ogsaa til Lignelsen om den forlorne Søn. Ja, det var hans egen Historie — han var jo ogsaa en saadan forloren Søn. Som Skjæl faldt det fra hans Dine, og hans Syn død for ham. Da greb Hjemveen ham stedse stærkere; at komme hjem, se sin Moder, bede om Tilgivelse for al den Hjertesorg, som han havde voldt hende, begynde et nyt Liv, det var nu hans eneste Længsel. Da han følte sig bedre, udførte han sit Forehavende. Af sine Sparepenge havde han endnu tilstrækkelig til at bestride sine Rejseudgifter. Hvor havde han ikke undervejs længtes efter sin Moder og efter det lille Hus ved Enden af Landsbyen — og nu var hans Moder død. Han vilde gjerne være kommen hjem til Paaste, da hans Fader var død en Paastefest, og han selv havde forøvet sin Ugjerning en Paaste; men han maatte blive liggende undervejs, fordi han var bleven heftig angreben af Feber. Men selv om han var kommen til Paaste, vilde han dog ikke have seet sin Moder. I flere Aar havde han ikke skrevet til hende, og nu laa hun i Graven. D, at han dog idetmindste havde kunnet luffe hendes Dine!

Jeg forsøgte at trøste ham og fortalte ham om hans Moders Kjærlighed, hendes Trofasthed og hendes Bønner; at han nu var vendt om og vilde blive et andet Menneske, det var Frugten af hendes trofaste Forbønner. Jeg vidste, at hun havde tilgivet ham alt. Vel havde hun glædet sig til at gjense ham her paa Jorden; men nu glædede hun sig til at se ham histoppe. Hun vilde visstelig have tilgivet ham og vilde ganske vist med Glæde have taget imod ham og trøstet ham. Men der gives jo en, om hvem det hedder: „Jeg vil trøste eder, som en Moder trøster.“ Og om ogsaa hans Moder var død, saa levede jo den Fader, som der er Tale om i Lignelsen, og udbredte Armene mod ham.

Vi kom endnu ofte sammen, Andreas Møller og jeg, og hvad jeg fortalte ham om vor Frelser Naade faldt i god Jord hos ham. Det var herligt at se, hvordan Forjættelserne om Herrens Naade fænkede sig i hans Sjæl ligesom en vægende Regn paa en vansmægtende Eng, og Trost og Fred, Kjærlighed til Frelseren og saligt Haab begyndte at vokse frem hos ham. D, dengang forstod jeg det Ord: „Saaledes er der Glæde i Himmelen over en Synder, som omvender sig, mere end over ti og halvfemsindstyve Retfærdige.“ Glæde i Himmelen — Margrethe, hvorledes vilde hun nu først komme med Glæde og bringe Herren sine Reg! Thi jeg kan ikke tænke mig, at den Salige deroppe ikke skulde have vidst noget om sin Søns Hjemkomst og Omvendelse. Ja Andreas Møller, den forlorne Søn, var igjen bleven funden. Vel havde han haabet at kunne rejse tilbage til Amerika; hans Sygdoms Bessaffenhed førte det jo med sig, at han beholdt Livshaabet, om ogsaa Livskræfterne svandt mere og mere. Men da Høstvindene begyndte at blæse, maatte han lægge sig, Feberen tærede synlig paa ham, og da den første Sne faldt, bar vi ham paa Kirkegaarden. Nu var hans Sjæl gaaet didhen, hvor hans Længsel stod, hvor han skulde see Frelseren og sin trofaste Moder. Jeg var netop tilstede, da han hensov uden stor Kamp af dyb Afkræftelse. Men da jeg havde luffet hans Dine, da kunde jeg ikke andet, jeg maatte udraabe: Ja — Jesus lever!

Træk af hellige Mænds og Kvinders Liv.

Efter forskjellige Ailder

ved

P. J.—S.

(forts.)

Den Guds Mand modtog mig som en Fader og viste mig ved mit komme biskoppelig Venlighed, derfor fattede jeg lige fra Begyndelsen af stor Kjærlighed til ham. Hvorledes han søgte til Kirke for at høre Ambrosius' Bektalenhed, er alt bleven omtalt. „Nu dadlede jeg mig selv, fordi jeg havde fortvivlet over, at der ikke kunde gives dem Svar, som spottede over Loven og Profeterne, det begyndte at gaa op for mig, at Kristendommen endnu ikke var overvunden, om den heller ikke forekom mig at være Sejrhære. Nu begyndte jeg for Alvor at tænke paa, om jeg ikke vidste noget, hvormed jeg kunde overbevise Manichæerne om deres Falskhed. Det stod sig da saaledes med mig, at jeg tvivlede om alt og vaklede mellem alt; men det følte jeg mig dog overbevist om, at Manichæerne maatte jeg forkaste. Til de gamle Filosofer turde jeg heller ikke betro Omsorgen for min syge Sjæl; thi de kjendte jo intet til Kristi frelsende Navn, derfor besluttede jeg at blive Katekumen (Lærling) i den katholske Kirke, indtil noget bedre maatte dages for mig, hvorefter jeg kunde styre min Kurs.“

Under alt dette var Monica endnu i Afrika; men hendes Søn nærmede sig mere og mere den sande Troes Tærstel; han begyndte at nære et svagt Haab om, at Sandheden vilde dages for ham, og han var bleven Ambrosius' Discipel.

„D, Du mit Haab fra Barndommen, hvor var Du, hvorhen var Du gaaet? Havde Du ikke stabt og gjort Skjel imellem mig og Markens Dyr samt Himmelens Fugle? Du havde stabt mig langt videre, og dog vandrede jeg i Mørket og paa slibrige Steder. Min Moder var kommen til mig; resolut i sin Fromhed havde hun fulgt mig over Hav og Land, idet hun under alle Farer stolede paa Dig. Da Skibet truedes med Undergang, havde hun endog trøstet Matroserne og forfikkret dem, at de alle skulde komme sikkert i Havn, thi derom havde Du forvisset hende i et Syn.“

Hun fandt mig i en sørgelig Tilstand, fortvivlet over ikke at kunne finde Sandheden; men da jeg betroede hende, at jeg ikke længer var Manichæer, skjønt jeg dog heller ikke var Kristen, blev hun ikke overvældet af Glæde, som ved noget helt uventet, skjønt hun nu var vis paa, at det skulde gaa med hende og mig som med Kirken og hendes Søn af Nain, at

*) katholsk staar her som Modsetning til ariansk.

Du vilde sige til mig: „Du unge Mand, jeg byder Dig staa op,“ og at Du derefter vilde give mig til min Moder. Saaledes var hun overfor mig; men i Løndom ophørte hun ikke med at græde og bede, at Du vilde fremskynde din Hjælp og sende mig Lys i Mørket. Men Ambrosius elskede hun som en Engel fra Himmelen, fordi hun vidste, at det var ham, der havde ført mig saa vidt, som jeg nu var kommen.“

To unge Mænd, der havde været hans Lærlinge i Karthago, sluttede sig til ham i hans Kamp og hans Søger efter det sande Lys. Den ene hed Alkippus og var en ung Advokat med en lignende lidenskabelig Karakter som Augustin; den anden hed Nebridius og havde forladt en stor værdifuld Ejendom for at drage til Milano og der søge efter Sandhed og Visdom. Flere sluttede sig til dem, og tilfaldt var der samlet en hel liden Skare af Sandhedssøgere, der hver Søndag gik til Kirken for at lytte til Ambrosius' Ord. Men Biskoppen, der vel vidste, hvad han gjorde, trak sig ellers tilbage fra dem, for at den Sæd, han saade, kunde saa Tid til at vokse sin stille Vækst.

Tvivelen vedblev endnu at hærge Augustins Sjæl; men Sejrens Stund var dog nær. En Dag fik han Besøg af en ung Landsmand, en Karthagener ved Navn Pontitianus, der havde beklædt et højt Embede ved Keiserens Hof. De kom til at tale om Pauli Skrifter, og han fortalte da, hvorledes han og tre andre Hofmænd en Aften var gaaede ud at spadserere udenfor Trier, og at de et Stykke udenfor: Byen i en simpel Hytte havde fundet en Levnetsfildring om Eneboeren Antonius og var bleven rørte ved at læse om hans Forjættelse.

Ved Antonius' Eksempel blev Pontitianus' Sind stemt til at forlade Verden, bitter og fuld af Farer, søgte han, var al den Væge, han hidtil havde jaget efter, og tilligemed de tre Benner besluttede han at trække sig tilbage fra Verden for at saa Del i Antonius' straalende Løn.

Samtalen faldt derefter paa Klostrene og det hellige Liv, der førtes, samt paa Eneboernes Liv i Orken, hvilket vi slet ikke kjendte noget til. Endvidere blev der omtalt et Kloster tæt udenfor Milano suldt af gode Brødre, som Ambrosius havde opsofret. Heller ikke dette kjendte vi noget til, og vi lyttede med stor Opmærksomhed til Pontitianus.

„Hvad fejler os?“ sagde Augustin til Alkippus, da Pontitianus var gaaet, „de Enfoldige tag: Himmelen med Vold; medens vi med vor Lærdori vakle og tvivle.“

„Alkippus stirrede forbausset paa mig. Jeg talde ikke i min sædvanlige Tone, min Pande, mine Kinder, mine Dine, min Stemme — alt talte tydeligere om min Sindstilstand end mine Ord. Jeg gik ud i den lille Have, og Alkippus fulgte med; han turde ikke forlade mig i min Kval. Jeg var saa hjælelig, saa forpint, jeg trak og sled i mine Lænker, indtil de var revne sønder. Og Du, o Herre, trængte haa: dt ind paa mig med stræng Barmhjertighed og fordoblede Frygtens og Stammens Svøbelslag, forat jeg ikke atter skulde falde i Søvn.“

„Vil det nu ske — nu?“ spurgte han sig selv. Men de gamle Tvivel trængte sig ind paa ham, og i hans Sjæl rasede den voldsomste Kamp, medens Alkippus iagttog ham i Tausshed.

„Men da en dyb Eftertanke havde fra Hunden af min Sjæl opjaget al min Glendighed, re ste der sig en mægtig Storm, og med den fulgte en stærk Taarestrøm. Jeg gik bort fra Alkippus, jeg maatte være ene for at græde i Ro. Jeg kastede mig ned under et Figentræ og udraabte de sorgfulde Ord: „Hvor længe? hvor længe? I Morgen, i Morgen? Hvorfor ikke idag?“

Saaledes talte og græd jeg i mit Hjertes bitte Kval, og se, fra et nærliggende Hus hørte jeg en Røst, et Barns eller en Kvindes, som syngende vedblev at gjentage: „Tag og læs!“ Straks kom der mere Fred over mig, jeg begyndte at tænke nøje efter, om Børn i deres Lege plejede at bruge saadanne Ord, men det forekom mig usandsynligt.

Saa standsede mine Taarestrømme, og jeg stod op; thi jeg tog Ordene som en Befaling fra Gud til at aabne Bogen og læse det første Kapitel, jeg traf paa. Mandeløs ilede jeg tilbage til Alkippus; thi der havde jeg lagt Apostlenes Skrifter. Jeg greb Bogen, aabnede den og læste den Sætning, mine Dine først faldt paa. „Ikke i Fraadseri og Druffenskab, ikke i Løstgighed og Uterlighed, ikke i Riv og Avind! Men i søver eder den Herre Jesus Kristus og plejer

ikke Kjødet jaaledes, at Begjærigheder vækkes!" (Rom. 13. 13—14.)

Længere læste jeg ikke, og jeg behøvede det heller ikke; thi ved Enden af denne Sætning var det, som om et Renhedens Lys strømmede ind i mit Hjerte, og al Tvivlens Mærke spredtes.

Jeg lagde min Fingertilspids paa et Mærke mellem Bladene og luffede saa Bogen, hvorefter jeg med Fred i mit Ansigt fortalte Althias det hele. Han bad om at se, hvad jeg havde læst; jeg viste ham det, og han læste videre. Der stod: "Antager Eder den, som er strøbelig i Troen" (Rom. 14. 1.) og med en Beslutthedslyst, hvori han altid skilte sig fra mig til det bedre, fulgte han mig uden Betænkning.

Vi gik til min Moder og fortalte hende, hvad der var skeet med os begge, og hun hoppede af Glæde og prisjede Dig, der er istand til at udføre endnu mere, end vi tænke paa og bede om. — Her bryder Augustin ud i en hel Hymne til Herrens Gode og Barmhertighed.

Han vedblev dog endnu at passe sin Værestol; men da Vinhøstens Ferie kom, tog han mod et Tilbud fra Vennen Vericundus om at tage ud paa hans Landsted, der laa et Par Dagsrejser fra Milano ved Alpernes Fod og med dejlig Udsigt rundt om til Sø og Skov og blomstrende Haver. Den raa Luft affjæledes af de sunde Bjergluft, den hyggelige Vin skjænt fra Buskene.

Her boede saa Augustin, hans Søn Alceodatus, hans Moder, Vennen Althias og andre Venner fra September 386 til Paasken 387. Saa vendte de tilbage til Milano, og i dens Hovedkirke blev Augustin, som alt fortalt, døbt tilligemed Alceodatus og Althias af Biskop Ambrosius.

(Fortf.)

Hvem er hun?

Af
 Jeanie T. Gould.
 ved D. B.
 Eftertrykt forbydes
 (Fortf.)

Hans Fader havde brugt at nedstrive, hvad der pludselig kom ham i Tanken, især i den senere Tid, da han blev mere glæmsom, og ofte naar Percy Clive besøgte ham, kunde der ligge en hel Hob smaa Papirstykker med alle Slags Optegnelser og Paamindelser; de havde fundet mange saadanne efter hans Død. Mr. Clive aabnede den øverste af en Række Skuffer, besluttet paa at undersøge nøje, før han nævnedes noget til sin Broder derom. Hans Søgen syntes først forgjæves, der laa en gammel Snusdaase, en Lommebog, der ikke indeholdt noget af Bigtighed, en tørret Buket Wintergrøn, et Par gamle Brillen og under det alt sammen nogle saadanne beskrevne Papirstumper, som Mr. Clive søgte efter. No. 1. "Solgt den brune Fole; Percy, se til at den bliver betalt." No. 2. "Betalt Mrs. Macencie ti Dollars over hendes Hjerdingaarsløn." No. 3. "Send Robert til Saybrooke for at efterspørge om Barnet, som var i Saybrooke Arms, Vinteren 18—"

"Sagde jeg det ikke!" og Mr. Clive slog i Sekretæren, saa den rystede. "Det var en prægtig Ide, der skulde da ikke være mere?"

Men han gennemsøgte forgjæves alle Skuffer og Rum; der fandtes intet andet, der kunde lede dem paa Spor.

Han gik da for at opsøge Robert, som han fandt i sin Broders Værelse, hvor han fortalte alt, hvad han kunde mindes, om sin gamle Herres Særheder.

"Sendte min Fader Dig nogenfinde til Saybrooke for at spørge efter Mrs. Clive, Robert?" spurgte Mr. Percy Clive.

"Nej aldrig, Sir. Jeg var kun i Claybourne og Wynn. Det faldt mig aldrig ind, at Damen kunde være gaaet saa langt som did."

"Min Fader havde tænkt paa at sende Dig did," sagde han, idet han lagde Papiret i sin Broders

Haand. "Hørte Du aldrig noget om et Barn, som var i Værtshuset der i Saybrooke Arms?"

"Saybrooke Arms? Det maa være den Historie, jeg hørte af Sandy Ferguson," sagde Robert forbauet. "Jeg anede ikke, at den gamle Herre havde lagt Mærke til den eller tænkt noget derved, men han havde et klogt Hoved den gamle Herre og forstod at gjøre sine Beregninger."

"Hvad var det for en Historie, Robert?" spurgte General Clive og satte sig paa Badsjæcken for at høre, hvad den gamle Tjener havde at berette.

"Sandy var ved Værtshuset i Wynn for nogle Aar siden, men da Værten slog sig til Drik, tog han derfra og nedsatte sig som Snekker her i Nabolaget. Jeg plejede at hente ham herhid, naar et eller andet skulde repareres. Han er en gammel Kammerat af mig, vi kom fra det samme Sted i Skotland. En Dag for et Par Maanedes siden var han her og gjorde istand en Stol for Mrs. Macencie, og jeg huffer nu, at den gamle Herre kom ind, medens han var her, og talte en Stund med Husholderessen. Sandy fortalte mig om en Mand ved Navn Barney Brian, som engang boede der i Nærheden, men som senere havde faaet fornemme Venner i Staden, fordi han havde taget sig af et stakkels foreldreløst Barn, og jeg spurgte ham, hvad det var for et Barn, men han svarede, at det var ikke her, det havde for jets eller syv Aar siden været i Saybrooke Arms. At tænke sig at gamle Mr. Clive hørte dette!"

"Og hvor er din Ven, Sandy?" spurgte Mr. Clive.

"Død," sagde Robert og rystede sørgmodig paa Hovedet, "han døde en Uge efter, han havde været her."

"Forbi med den Ledetraad," sagde General Clive fortvivlet.

"Det tror jeg ikke," sagde Percy Clive. "Hvad hindrer os i at rejse lige til Saybrooke Arms og indhente Oplysninger; godt at vi har et bestemt Tidspunkt at gaa efter."

"Hvor gammel var Deres lille Pige, Mr. George?" spurgte Robert.

"Marjorie? Hun var 5 eller 6 Aar, da jeg forlod England, hun maa være 17 nu min egen lille Pige!" og han sukede dybt. "Jeg havde glemt, at hun ikke er et Barn længere."

"Kom George," sagde hans Broder og vakte ham af de Drømmerier, han var henfjunken i, "Frokosten er færdig, og efter den vil vi tage affed til Saybrooke. Robert, jeg har givet Dig og Mrs. Macencie de nødvendige Ordre, til jeg om 14 Dage kommer tilbage."

General Clives Haab vaagnede paany under Rejsen til Saybrooke; hans Broders kjærlige Deltagelse opmuntrede ham til ikke at tabe Modet, selv om denne Rejse ikke skulde føre til de forønskede Resultater, de vilde sætte alt i Bevægelse for at finde det tabte Barn.

Saybrooke var stærkt i Opmkomst nu og havde 3 Hoteller foruden det gamle Værtshus, som fremdeles kaldtes Saybrooke Arms. John Merrills Navn stod over Døren, og John selv, som var bleven før og rødmosset, kom ud og tog imod Herrerne, da de steg af Vognen.

"Det er jo Mr. Clive fra New-York," sagde John, som havde seet denne Herre paa hans Rejse gennem Saybrooke. "Skal jeg sætte Hestene ind, eller skal De straks videre?"

"Ikke i Aften, Mr. Merrill," sagde Percy Clive. "Har De nogle ledige Værelser? Min Broder og jeg vil gjerne overnatte her."

"Det har jeg," sagde han meget fornøjet over, at hans Gæster havde kjört forbi det store Hotel og taget ind hos ham. De bedste i Huset skal De faa. Omfer De Aftensmad?"

"Vi vil ikke sige nej til et saa godt Aftensmaal, som De kan skaffe os," sagde Mr. Clive smilende. "Jeg huffer fra gammel Tid Mrs. Merrills indbydende Bord. Dette er min Broder, General Clive."

General Clive rakte ham Haanden og fik derpaa mange Spørgsmaal om Armeen og om Sandsynligheden af et heldigt Udfald af Krigen. Han besvarede dem alle villig og fandt Behag i den intelligente, kjække Mand; men da en halv Time var gaaet, tilfaste han sin Broder et utaalmodigt Blik, og Mr.

Clive henvendte sig nu til John Merrill med Spørgsmaal om Politiet i Saybrooke, da han havde et vanskeligt Hverv at overdrage det, hvis han troede, det var dygtigt.

"Ikke mere end almindeligt, tror jeg," sagde John forsigtig. "De vilde nok kunne opspore nogle Indbrudstjve eller noget af den Slags; men hvis det var et Mord" — han standfæde, som om han ikke vidste, om han turde sige mere.

"Jeg er ikke bleven Dommer," sagde Percy Clive leende af Yankeens Udtryk; "men førend jeg henvender mig til en Konstabel, vil jeg gjerne spørge, om De erindrer et Barn — en liden Pige, som det er bleven mig fortalt var i dette Hus i Vinteren 18—?"

"Vi havde ingen stadig Logerende den Vinter," sagde John efter et Øjeblik's Betænkning.

"Den Underretning, jeg har, er meget overfladisk; jeg ved ikke, om den lille Pige, jeg søger efter, var her sammen med en anden Person, eller om hun var alene; men hun kom her med en Mand ved Navn Barney Brian."

"Jerusalem!" raabte John, sprang op og hen til Døren. "Mary! Mary! kom ind!"

Herrerne vekslede betydningsfulde Blikke. "Jeg er ikke bleven forrykt," sagde John, da han saa deres Forbauelse, "men min Hustru vil interessere sig for dette. Mængden en Gang har vi spekuleret paa det Barn — her er hun. Mary, her er Mr. Clive fra New-York og hans Broder, General Clive, som ønsker at vide noget om den lille Pige, Du fattede saadan Godhed for — Marjorie."

"Marjorie?" gjentog Mary, idet hun ærbødig hilste paa Herrerne. "Jeg har aldrig kunnet glæmme det søde, lille Bæsen."

"Jeg beder Dem, fortæl mig alt, hvad De ved om Barnet," sagde General Clive med bevæget Stemme.

Mary saa paa ham og forstod, at der maatte være en særegen Grund til hans Deltagelse, da hun fortalte om, hvorledes Dommer Gray havde fundet hende i Diligencen, taget hende med derhen og førget for Klæder til hende, og at Mr. Stevens havde taget hende med sig til New-York. "Efter den Tid, mine Herrer," sagde Mary, "kan jeg intet fortælle om Barnet, jeg har kun hørt en Gang om hende siden, da fortalte Mr. Gray mig, at hun var frisk og fornøjet i New-York. Dommeren holder ikke Thing her mere nu, vi har en anden i hans Sted; og mange Gange har jeg snakket om at rejse og se Master Reginald — som maa være en Mand nu — og høre alt om Marjorie, men det blir aldrig noget med mig. Maa jeg være saa fri at spørge, hvem Barnet virkelig var?"

"Jeg er ikke vis derpaa," svarede Mr. Clive med et advarende Blik til sin Broder. "Det Barn, vi søger, hed Marjorie. De er sikker paa, at denne lille Piges Navn ikke var Margaret eller Margie?"

"Det er jeg, Sir," svarede Mrs. Merrill med Barm, "og der var mange Ting ved dette Barn, der fik mig til at tro, at hun hørte til bedre Folk. Hun talte og opførte sig ligesaa net som Master Reginald selv, og hun blev ikke berørt, naar nogen troede, hun var ist; og desuden sagde Barney, at hun ikke var i Slægt hverken med ham eller Mr. Keons, som hun havde boet hos. Og det Schawl, hun havde om sig, var altfor fint til at have tilhørt saadanne Folk."

"Jeg vil tale, Percy," sagde General Clive, som med tiltagende Bevægelse havde stiddet og lyttet til denne Konversation. "Jeg søger efter mit Barn, Mrs. Merrill, mit eneste Barn, og hendes Navn var Marjorie."

"Gud være lovet!" raabte den gode Kone med Taarer i Øjnene. "Det er noget af det glædeligste, jeg har hørt."

"Hvorledes saa det Schawl ud, som De talte om?" spurgte General Clive.

"Det var hvidt i Bunden med en fin Bård om."

"Det synes virkelig, som vi er kommen paa det rette Spor nu," sagde Mr. Clive. "Jeg kjender Dommer Gray af Dmtale; vi kan nu rejse lige til ham og saa vide alt om dette Barn, George. Og nu, Mrs. Merrill, er jeg meget sulten; om min Broder her kan leve af Haabet, kan jeg det ikke."

Mary smilede og skyndte sig ud for at faa Aftensbordet dækket.

Det var umulig for General Olive at blive Herre over sin Rastløshed, efterat han havde hørt Marys Beretning. At henvende sig til Politiet, fandt han, vilde være aldeles unyttigt og besluttede sig til næste Dag at rejse til Dommer Gray, hvortil hans Permission just saavidt vilde give ham Tid. Han sad den halve Aften og lyttede til Marys Fortælling om alle Enkeltheder angaaende Marjorie, om hendes Dine, Haar og Udtryksmaade; den gode Rone blev ligesaa lidt træt af at fortælle, som han af at høre. Om Barney vidste hun intet, efterat han havde forladt Wynn.

Den næste Dag skiltes Brødrene, da Mr. Percy Olive havde Forretninger i New-York, og Generalen maatte tage lige til Dommeren for ikke at tabe nogen Tid.

Timerne forekom den utaalmodige Fader meget lange paa denne Rejse, skjønt han sagde sig selv, at han maatte vilde blive stoffet, naar han naaede Maallet for sin Rejse. Efter et hastigt Toilet i Hotellet, tog han en Vogn til Dommer Grays.

„Er det her?“ spurgte han Kusken, da de standsede.

„Ja, Sir, det er her, men Huset ser temmelig luffet ud. Skal jeg ringe?“

Men General Olive foretrak at ringe selv, og efterat hans Taalmodighed var sat adskillig paa Prøve, aabnede endelig en søvrig udsendeende Pige Døren.

„Er Dommer Gray hjemme?“ spurgte General Olive.

„Nej, Sir.“

„Naar kan jeg da faa ham i Tale?“

„Det ved jeg virkelig ikke, Sir. Dommeren er rejst esteds hen; jeg kan ikke huske Navnet, det er der, hvor Soldaterne er, for at besøge Mr. Reginald — Kaptejn Gray — det er hans Søn.“

„Hvor længe er det, siden han rejste?“

„Tre Dage.“

„Bed De ikke, naar han kommer tilbage?“

„Jeg tænker, han bliver borte denne Uge, da de andre Tjenere ikke skulde komme tilbage før.“

General Olive grundede en Stund paa, hvad han skulde gjøre, tog derpaa et Kort af sin Lommebog og skrev:

„Jeg jøgte Dem for at tale om et vigtigt Anliggende; men vil skrive Dem til fra mit Hovedkvarter, hvortil jeg øjeblikkelig maa begive mig. Vil De være af den Godhed at besvare mit Brev hurtigst mulig.“

„Giv dette til Dommeren, straks han kommer,“ sagde han; „der er intet andet Bud.“

Derpaa hjørte han tilbage til Hotellet i største Hast; men kom forjert til Mattoget, saa han blev nødt til at vente til Kl. 6 næste Morgen. Han vilde netop have Tid til at naa Washington.

Efter at have affendt et Telegram til Broder Percy og forsøgt at røge en Cigar, som han rastløs kastede fra sig igjen, lagde han sig og drømte, da han omsider sovne, at en ung Pige med guldgulft Haar og Madelines eget Smil stod foran ham, og da han vaagnede, var hans Kind vaad af Taarer.

18de Kapitel.

Miss Debby raslede med Frokostopperne og saa hen til Doras tomme Stol med et optrækkende Uvejr paa sin Pande. Det ellevte Bud i hendes Lovbog lød paa at staa tidlig op om Morgen; det var hendes Tro, at alle Dyrer begyndte med at staa op med Fuglene.

Miss Debby havde haft mange tunge Prøvelser, siden hun forlod sit elskede Massachusetts og kom til dette formørkede Land, hvor selv Negerne laa til langt udover Morgen, og hvor Frokost Kl. 7 af alle der omkring blev betragtet som noget, der hørte Fortiden til. Tante Debby's Kæppe — om hun havde haft nogen — vilde for længe siden være bleven løftet nogle Tommer fra hendes Hoved, hvis der havde været noget i den stadigt gjentagne Forsikring, at saadan Dovenskab fik Haaret til at rejse sig paa hendes Hoved.

Bedstemama Frost var hende til stor Trøst i denne hendes Uværelse; hvor tidlig end Tante Debby fandt for godt at staa op og energisk fare rundt og aabne Vinduer og Døre og vække Tjenerne, vilde

Bedstemamas hvide Kæppe titte ud af Døren til hendes Værelse, og hendes milde Stemme sige: „Er det Dig, Debby? Er det snart Frokosttid?“

Men Dora var hende en Torn i Djet, og Tante Debby erklærede hver Morgen, at denne Opførsel var utilladelig, og at hun skulde have Lyft til at se det Hus, hun skulde bestyre, hun formodede, det vilde komme til at styre sig selv! „Du ved meget godt Dora,“ tilføjede hun gjerne indigneret, „at intet kan blive udrettet i Huset, før Frokoststellet er bortryddet. Jeg vil kjøbe en Kobjælde og se, om ikke den kan vække Dig;“ og dette iværksatte hun ogsaa, da hun en Gang var i Deepwater Run, og lod den paa sin Morgenvandring lyde, saa den gjerne kunde vækset de bekjendte Syvsøvere; men det bragte kun Bud til at fare ud i sin lille Nathabit, og i stormende Henrykkelse bede om at faa Lov til at „jinge med Kloffen i Domas Djer,“ men den unge Dame selv vendte sig kun mod Bæggen, da Kloffen ophørte at ringe, og sov sødelig ind igjen.

„Doma er ikke oppe endnu, jeg tror, jeg maa jinge paa hende,“ sagde Bud fornøjet, da han saa Tante Debby's Smil.

„Ikke snakke med Munden fuld af Smørbrød,“ sagde Pashy i en løjerlig Hvijsen, tydelig nok til at de andre kunde høre det.

Bud grinte til hende, men var forhindret i at svare.

„Dora blir aldrig færdig,“ sagde Tante Debby skarpt; „det glæder mig at se, at Miss Rusfells er punktlig.“

„Mrs. Moultons Skoletimer begynder tidlig,“ sagde Marjorie smilende. „Pashy gjorde mig en Bisit, straks hun var paa Klædt, det vækkede mig.“

„Det tror jeg nok,“ sagde Tante Debby venlig og saa fornøjet paa det behagelige Ansigt overfor hende. „Hvorledes har De sovet i Nat?“

„Hundene holdt mig vaagen en Times Tid, og tidlig idag hørte jeg dem igjen.“

„Tidlig idag? Tante Debby,“ sagde Dora leende, idet hun indtog sit Sæde ved Bordet. Jeg hørte Dig luffe op dit Vindu længe før Daggry.“

„Hvilke lyd hørte Dren Du har, Dora, de hører aldrig, hvad jeg ønsker, de skal høre; men jeg er bange, din Kaffe er bleven kold. Cato, vær saa snil at bringe ind-noget varm,“ sagde Tante Debby, som ikke vilde forjømme sine Værtindepligter.

Marjorie var ankommen Dagen før, eskorteret af Mr. Giles, en Ven af Frosts, som havde mødt hende i Washington. Hun havde haft en meget behagelig Rejse i Følge med Kaptejn Randolph og seet en Tropperevue i Washington den Dag, hun var over der, hvilket interesserede hende overordentlig. Det var lidt underligt at maatte have Pas for at kunne passere Linierne, men efter at have rejst lidt videre, fandt hun Landet mindre og mindre krigerisk, og Deepwater Run forekom hende saa ubetydelig og ulig de Steder, hun nogenstinde havde seet i det nordlige, at hun fælte sig som i et andet Land, og noget, der lignede Længsel, kom over hende ved Tanken paa, at hun virkelig var i Virginia, og det i Krigstid.

Bud og Pashy blev præsenterede for sin venlige lille Gouvernante paa en meget karakteristisk Maade.

Deres Tanker havde været meget optagne af den ventede Gouvernante, og de havde forsøgt at udmale sig, hvordan en saadan saa ud; saa da Dagen til Marjories Ankomst oprandt, var deres Sind i den højeste Grad af Uro og Bevægelse, og de bad Tante Debby, Dora og Silby, den ene efter den anden om at tage Søndagsklæderne paa dem til Ure for Miss Rusfells. Efterat de var klædte, havde Dora luffet dem inde og jagt, at de skulde være der, til de blev hentede.

Tante Debby stod paa Verandaen paa Forfiden af Huset for at byde Marjorie velkommen, da et lidet Hoved kigede ud af Gadedøren, og Pashy's Stemme raabte heftig: „Jeg skal sige det til Tante Debby; det er nu alligevel en Pige;“ og da Marjorie vendte sig for at se paa den lille Skikkelse, greb hun fat i Miss Debby's Skjort.

„Tante Debby, hvad tror Du Bud siger? Han døbte min Duffe Belvidera, og nu gav han hende et nyt Navn — Elias Thibiter! Skal hun kaldes saa, naar hun er en Pige?“

Marjorie satte sig ned paa Dortrinet og lo hjertelig, da en Stemme oppe fra Trappen raabte, idet Personen samtidig trampede nedover: „Belvidera er et hedsst Navn, det sagde Tante Debby, og Elias

er et rigtig kvistent Navn, for det var i Bivelleksen igaar,“ sluttede Bud triumferende, idet han aandeløs naaede det sidste Trin af Trappen.

„Kanste jeg kan finde paa et Navn til hende,“ sagde Marjorie, da Børnene pludselig stillede sig op foran hende, idet de ved Doras advarende Blif blev mindet om at være høflige.

„Jeg er Pashy,“ sagde den lille Skikkelse, der først havde vist sig, „og dette er min Broder, Bud. Hans Navn er Jonathan Edward Frost, men det kalder jeg ham aldrig, undtagen naar han er en uskikkelig, uopdragen Gut.“

„Du har ikke kaldt mig saa siden den Dag, vi djuknede i Fjødammen,“ sagde Bud. „Dette er min Hund, Blot.“

Marjorie besvarede Præsentionen ved at klappe den lille Hund, som til Gjengjæld logrede med Halen og gjemte sig bag sin lille Herres tykke Lægger.

„Dette er Duffen,“ sagde Pashy, meget nysgjerrig efter at høre, hvilket Navn hendes nye Ven vilde vælge. „Var det ikke forfærdelig galt af Bud at kalde hende Elias Thibiter? Nu kan jeg vel ikke forandre det, kan jeg vel?“ og Pashy var grædesferdig.

„Men Du kan give hende et Kjælenavn, just ligesom Bud istedetfor Jonathan.“

„Meget rigtig,“ kaldt Bud ind, medens han imidlertid i sit stille Sind var kommen til den Slutning, at Miss „Busjel“ var meget smukkere end Doma, som før havde været hans Ideal af Skønhed.

„Hvilket Navn da?“ spurgte Pashy i aandeløs Forventning.

„Hvad synes Du om Serafina?“

„Det er uendeligt!“ raabte Pashy og trykkede Elias Thibiter entusiastisk ind til sig; og den blev fra den Stund Serafina.

[Fort.]

Lægeraad.

Spørgsmaalene maa formes saa korte og saa nøjagtigt efter Sygdomssymptomerne som muligt. Opgivelse af Alder, Børstetillid, Lægevis og tidligere gjennemgaaede Sygdomme ønskes gjerne. Kun Spørgsmaal fra Abonnementerne besvares, ligesom tydeligt Navn og Adresse maa opgives. Spørgere i Amerika kunne ikke vente Svar før om ca. 4 Maaneber.

A. Drøbak. Røgger i Ansigtet.

Ansigtet vaskes flittigt med varmt Vand og Grøn- søbe og astørres med et grovt Frotterhaan Klæde. — Om Aftenen indpensles med Spiritus sulphuratus et Glycerino saaes paa Apotheket. — Alle maa sørge Punter i Ansigtet „Martene“ som de kaldes trykkes ud med en Uhrnagle. Man bør sørge for, at „Maven er i Orden.“

Johan. A—d.

Oplysningerne utilstrækkelige. Forøvrigt bør en Læge undersøge Nervernes Virksomhed.

Af „Illustreret Familieblad“, som redigeres og trykkes i Norge, udkommer hver Lørdag en amerikansk Udgave i Decorah, Iowa. Prisen paa denne er 1 Dollar for Aaret, betalt i Forskud. Subscription modtages ved hvert Kvartals Begyndelse, men ikke for mindre end et Aar ad Gangen. Alle Bestillinger maa være ledsagede af Forskudsbetaling og adresseres til

„Illustreret Familieblad.“

Decorah, Iowa.

Indhold.

Biskop B. W. R. Bodman. [Med Portræt.] — Jesus lever! Af Pastor Theodor Hoffmann — Træk af hellige Mænds og Kvinders Liv. Ved P. F. J. [Fort.] — Hvem er hun? Af Jeanie T. Gould. [Fort.] — Tapre Fortællere. [Billedc.] — Lægeraad.